

Erkki Liikanen

Suomen Pankki

Euroalueen talous ja EKP:n rahapolitiikka

Eduskunnan talousvaliokunnan julkinen
kuuleminen 10.11.2015

Esityksen sisältö

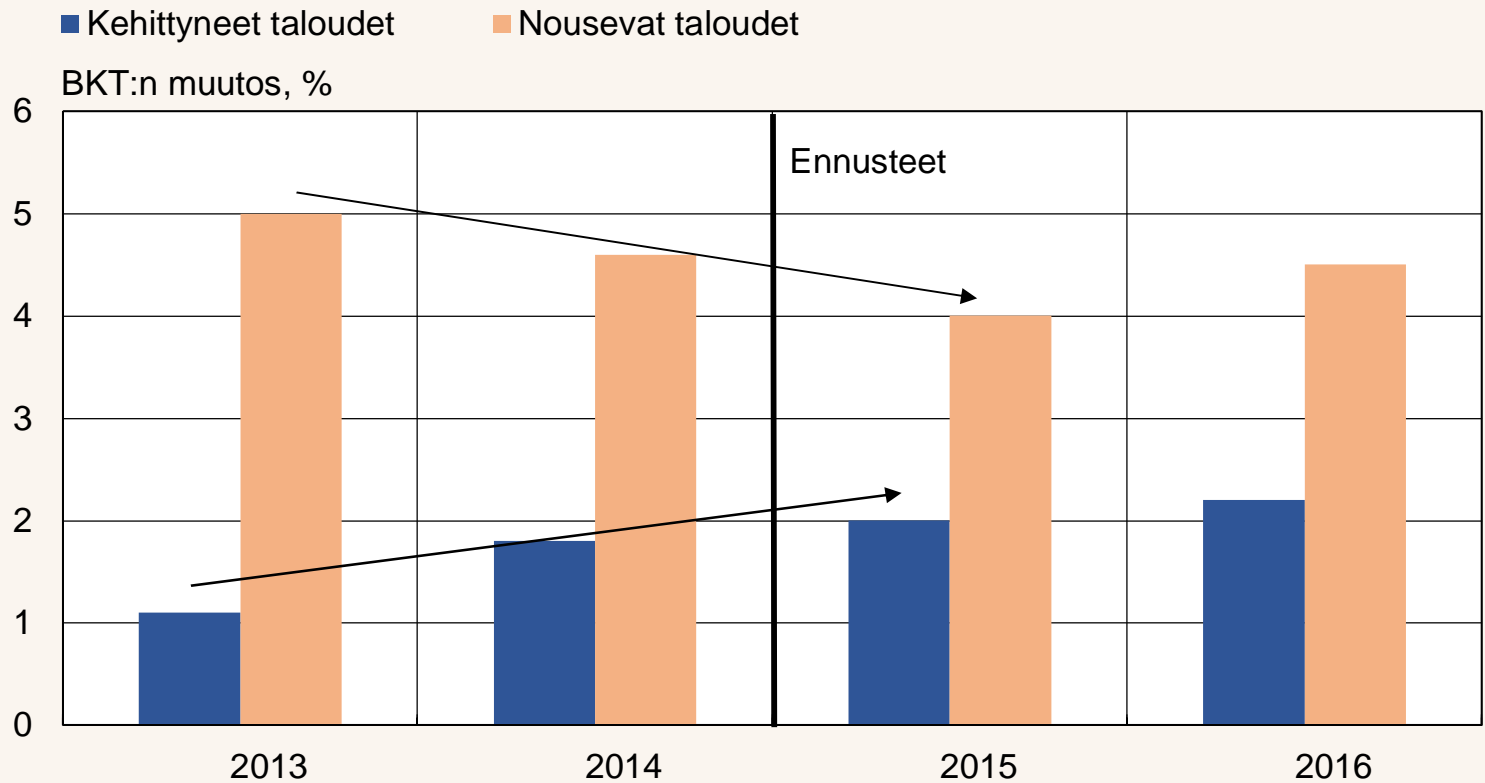
- I. EKP:n rahapolitiikka
- II. Rahoitusjärjestelmän vakaus
- III. Suomen talous

I. EKP:n rahapolitiikka

Vetovuoro vaihtunut maailmantaloudessa

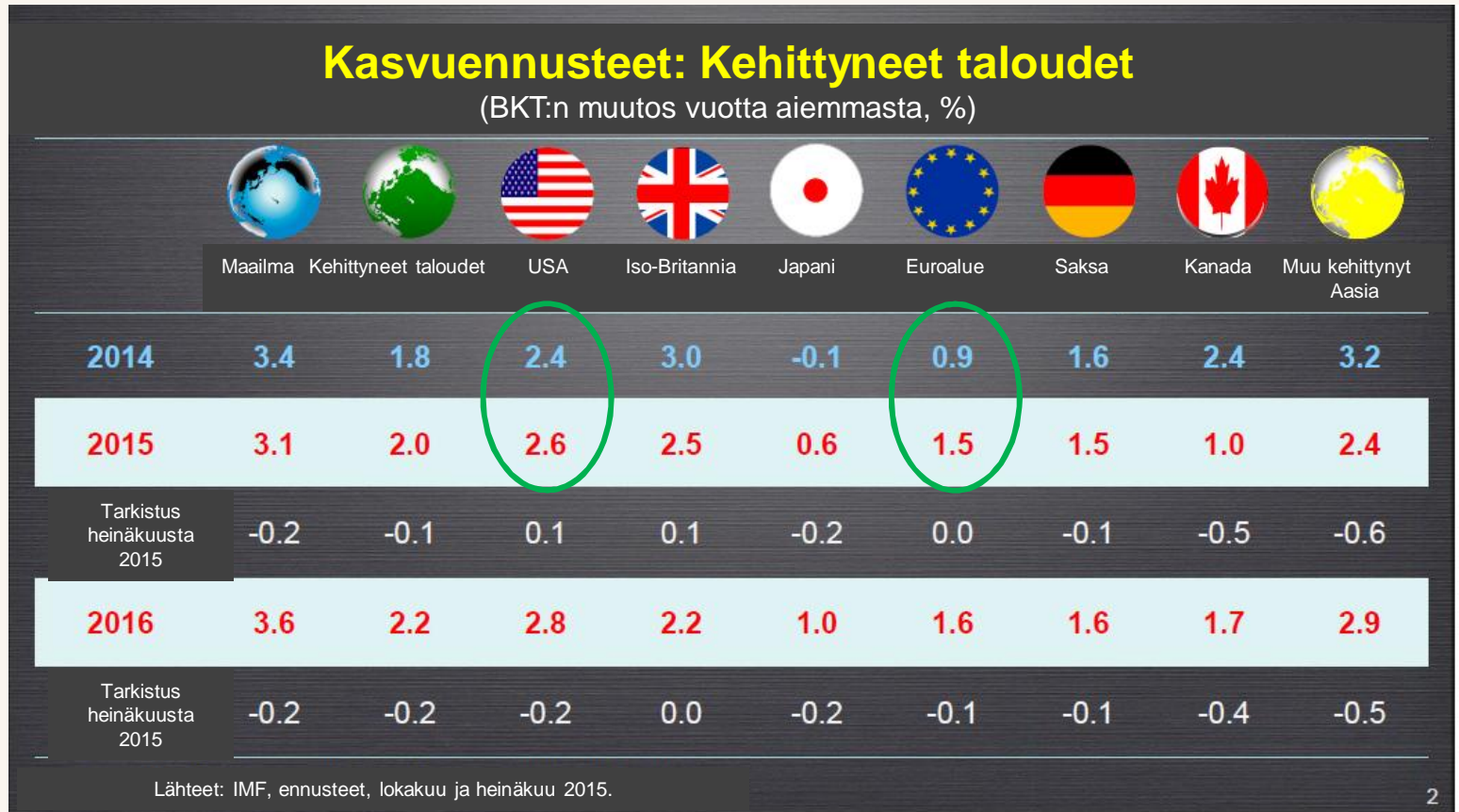

Lähde: IMF. Ennuste: lokakuu 2015.

31644

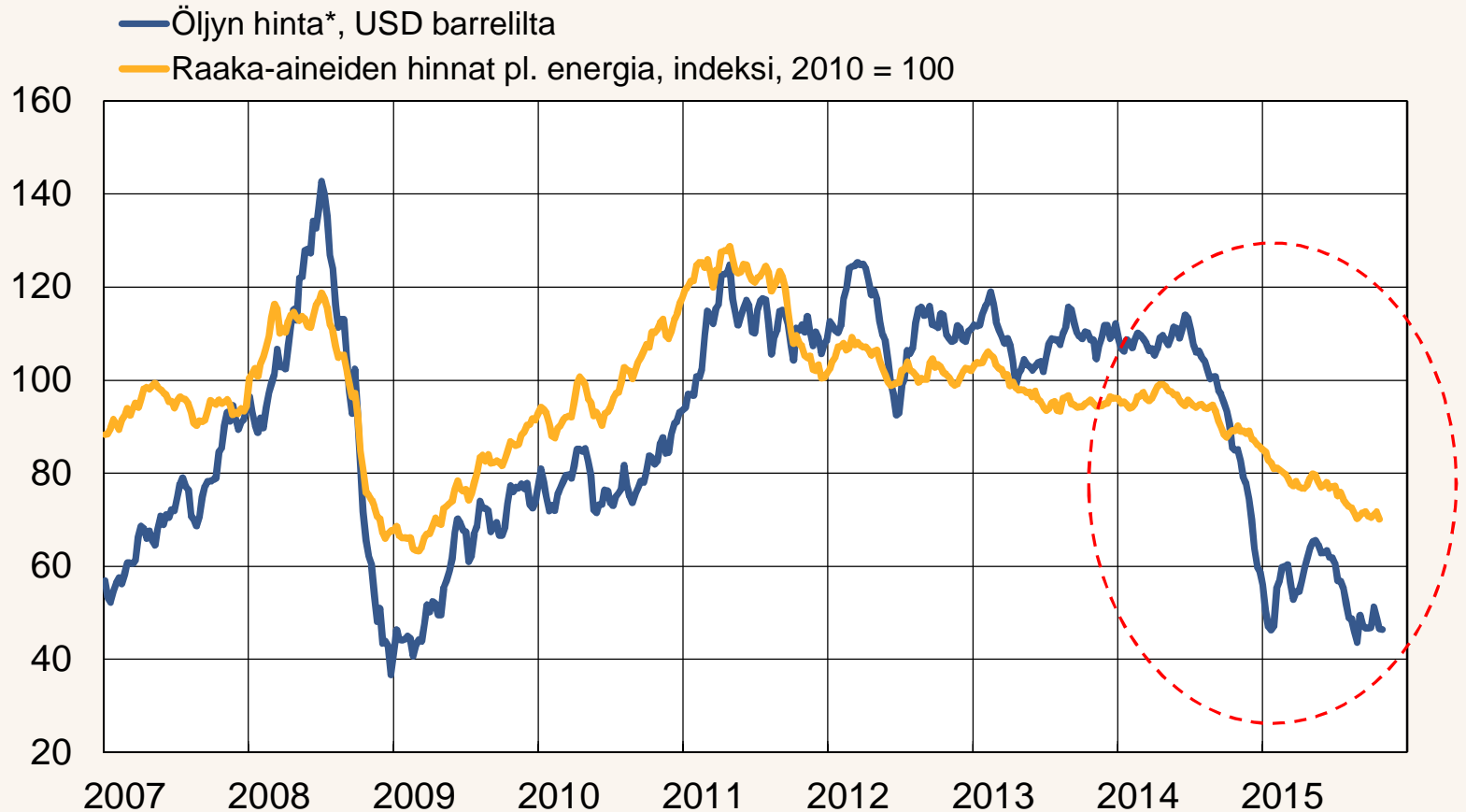

Kasvu nopeutunut Yhdysvalloissa ja euroalueella (IMF, lokakuu 2015)

Raaka-aineiden hinnat laskeneet

*) Pohjanmeren Brent.
Lähteet: Bloomberg ja HWWI.

32309

Kiina hidastuu vähitellen, raaka-aineiden viejät ongelmassa (IMF, lokakuu 2015)

Kasvuennusteet: Nousevat taloudet

(BKT:n muutos vuotta aiemmasta, %)

								
	Maailma	Nousevat taloudet	Kiina	Intia	Brasilia	Venäjä	Turkki	Matalan tulotasot maat
2014	3.4	4.6	7.3	7.3	0.1	0.6	2.9	6.0
2015	3.1	4.0	6.8	7.3	-3.0	-3.8	3.0	4.8
Tarkistus heinäkuusta 2015	-0.2	-0.2	0.0	-0.2	-1.5	-0.4	0.0	-0.3
2016	3.6	4.5	6.3	7.5	-1.0	-0.6	2.9	5.8
Tarkistus heinäkuusta 2015	-0.2	-0.2	0.0	0.0	-1.7	-0.8	-0.1	-0.4

Lähteet: IMF, ennusteet, lokakuu ja heinäkuu 2015.

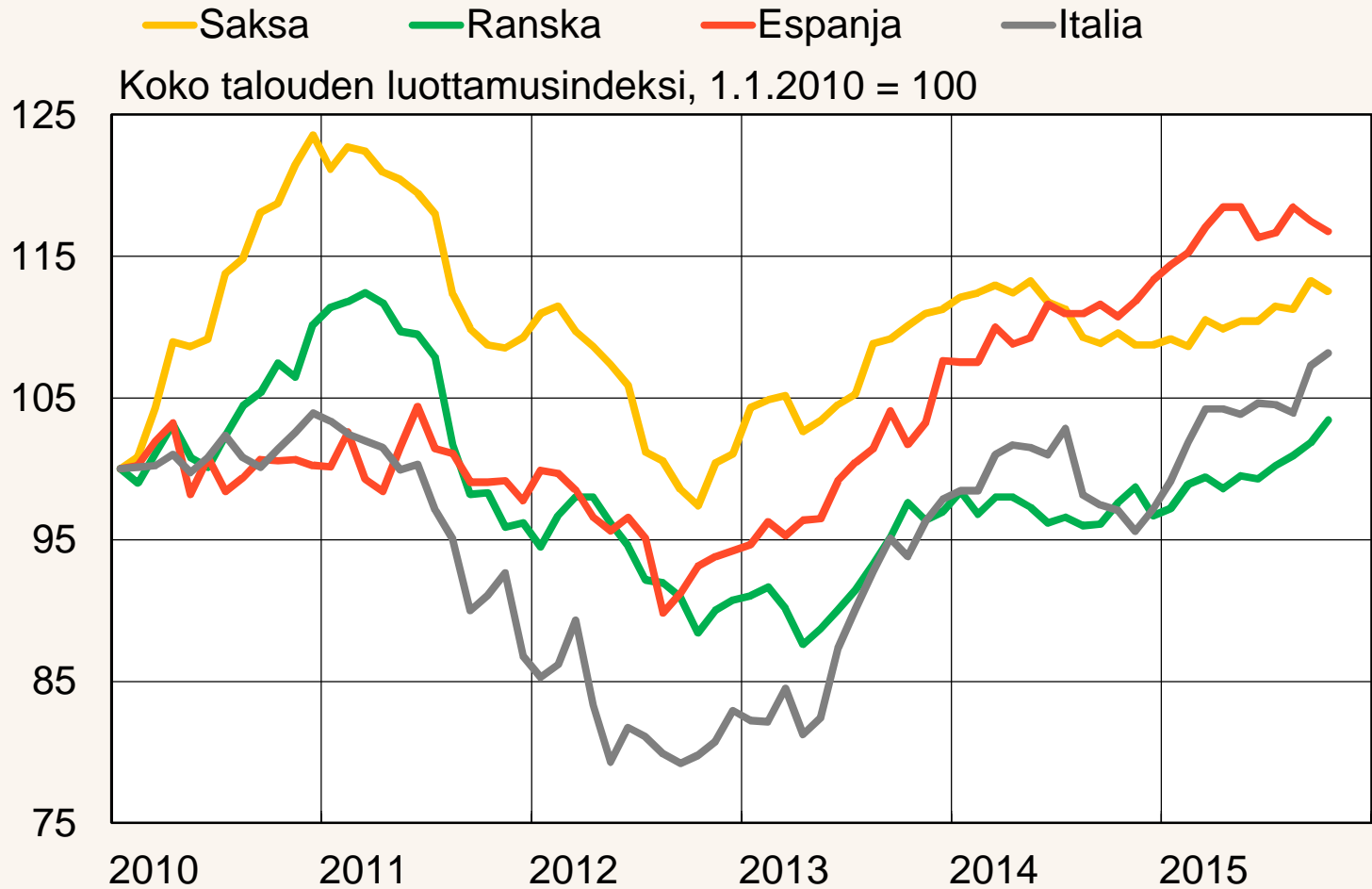

Euroalueen kasvu vahvistumassa, mutta inflaatio ollut selvästi tavoitetta hitaampaa

Kevyt rahapolitiikka tukee inflaation kiihtymistä tavoitteen mukaiseksi

Luottamusilmapiiri parantunut etenkin Espanjassa ja Italiassa

Lähde: Komissio, Macrobond ja Suomen Pankki. 32129@Chart1

Keventynyt rahapolitiikka yksi euroalueen taloutta tukeneista tekijöistä

- Keventynyt rahapolitiikka pienentää rahoituksen kustannuksia ja parantaa sen saatavuutta
- Euron ulkoisen arvon heikkeneminen
- Öljyn hinnan lasku viime vuoden aikana

Lisäksi:

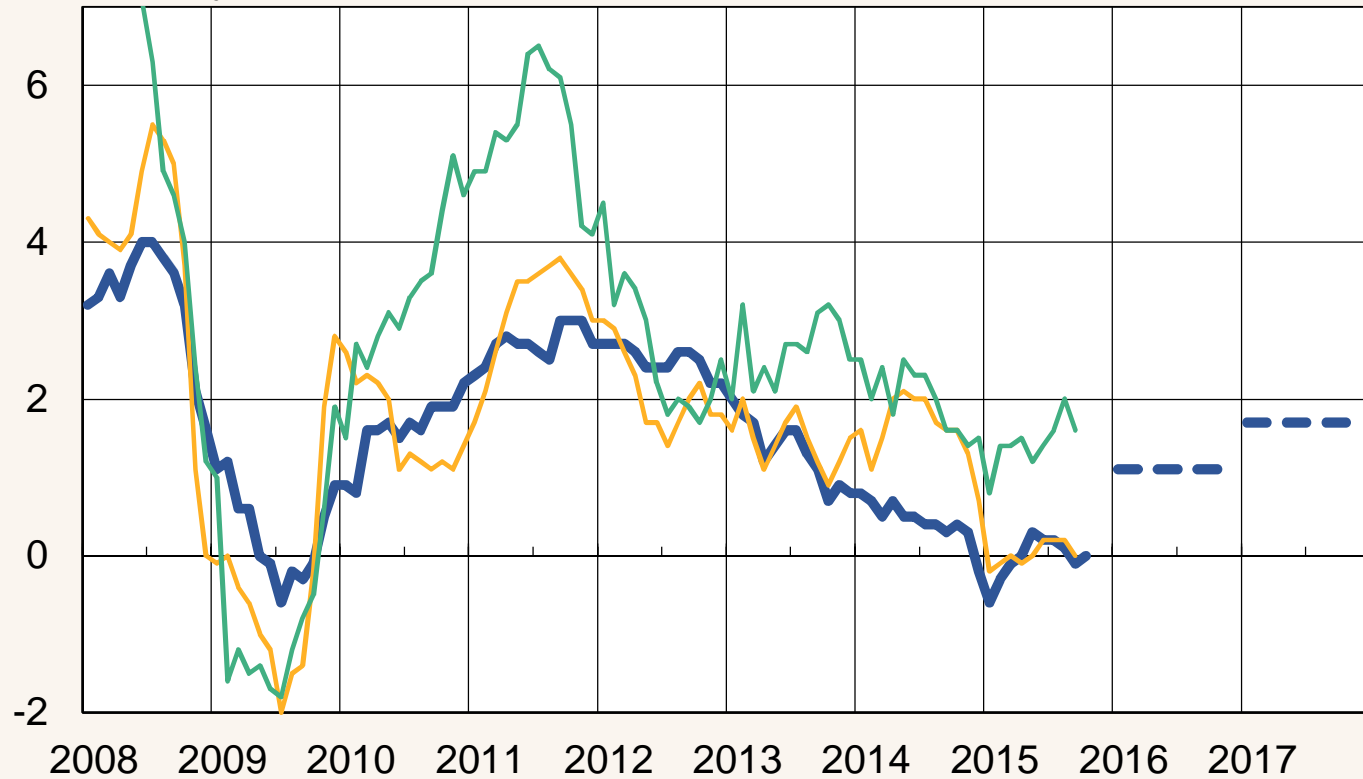
- Julkisen talouden tila on parantunut
- Rakennuudistukset etenemässä
- Pankkisektoria vahvistettu
- Yksityisen sektorin velkatasot alentuneet

Inflaatio hidasta

— Euroalue — Yhdysvallat — Kiina

Kuluttajahintainflaatio, %

Ennusteet: EKP, syyskuu 2015.

Lähteet: Macrobond ja EKP.

32312

Euroalueen rahapolitiikka poikkeuksellisen kevyttä

- Keskuspankkikorot on laskettu alarajalle
 - EKP:n neuvostossa keskustelu lokakuussa myös mahdollisesta koronlaskusta
- Luotto-operaatiot pankkien kanssa
 - Täyden jaon menettely, pitkäkestoiset operaatiot
- Ennakoiva viestintä
 - Kahdenlaista toisiaan täydentävää viestintää: kalenteripohjaista ja hintavakaustavoiteen saavuttamiseen sidottua
 - Laajennettua omaisuuserien osto-ohjelmaa jatketaan tarvittaessa syyskuun 2016 jälkeenkin
- Arvopaperien osto-ohjelmat
 - Laajennettu omaisuuserien osto-ohjelma (aloitettiin maaliskuussa 2015, ostetaan 60 mrd. euroa kuukaudessa vähintään syyskuuhun 2016 asti)

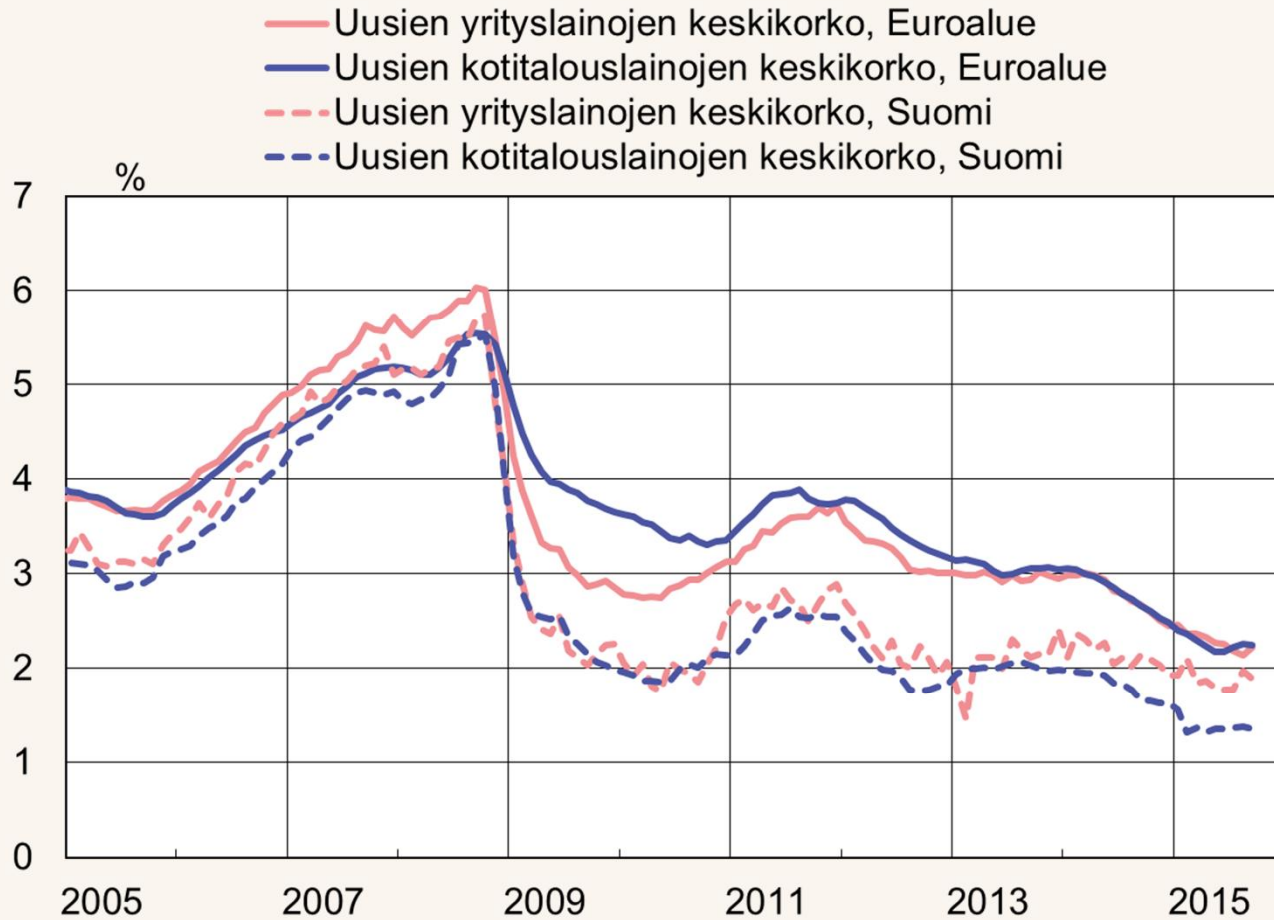

EKP seuraa tilannetta ja on valmis toimimaan

- *Kasvu- ja inflaationäkymissä alasuuntaisia riskejä*
- *Analysoidaan niiden tekijöiden voimakkuutta ja kestävyyttä, jotka hidastavat inflaatiovauhdin palautumista tavoitteen mukaiseksi*
- *EKP:n neuvosto tarkastelee rahapolitiikkaa uudelleen joulukuussa*
- *Neuvosto on mandaattinsa rajoissa valmis turvautumaan kaikkiin käytettävissä oleviin keinoihin rahapolitiikan oikean mitoituksen turvaamiseksi.*

Yritysten ja kotitalouksien lainakorot laskeneet

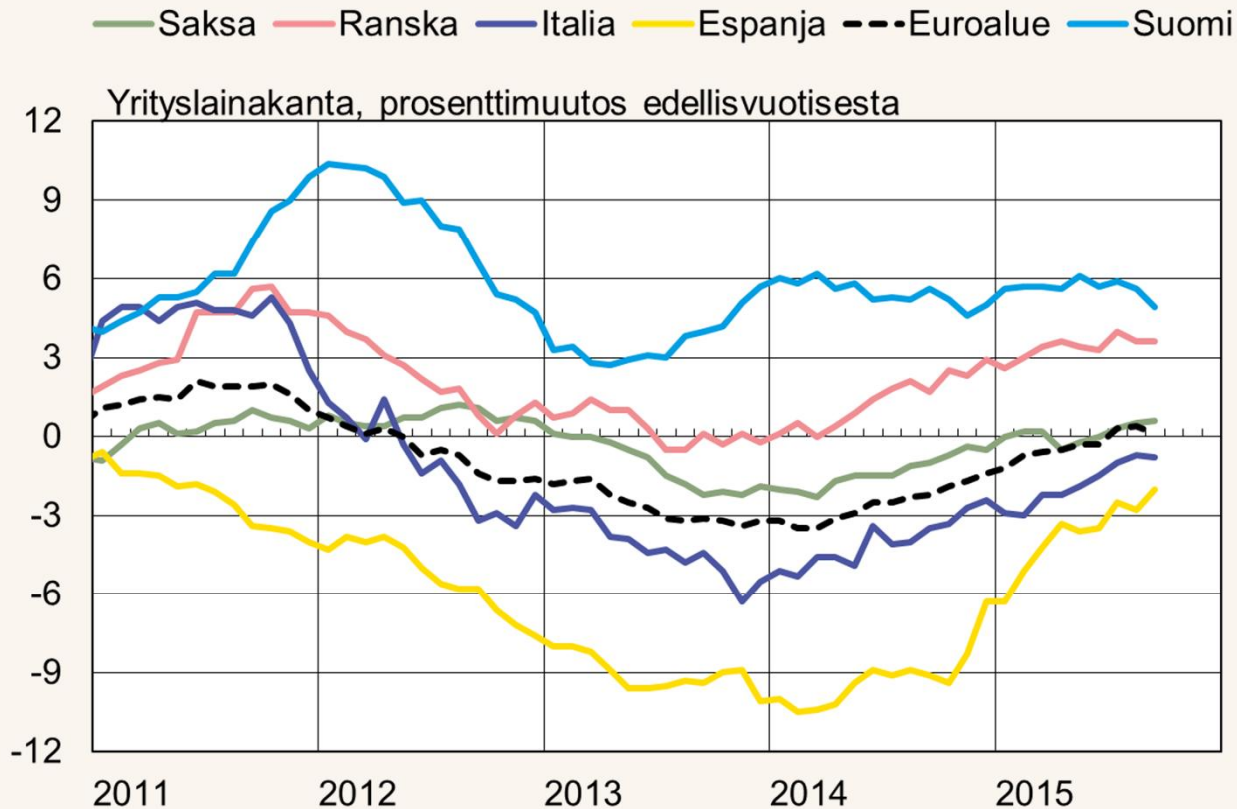
Lähde: EKP ja Macrobond.

patu30199@skorot

Yksityisen sektorin luottokannat kääntyneet kasvuun

Yrityslainat

Lähde: EKP.

patu30199@finla

Arvopaperistamisesta ja tasesirroista korjatut tiedot.

II. Rahoitusjärjestelmän vakaus

Suomen rahoitusjärjestelmä on vakaa mutta ei uhkakuviasta vapaa

- ***Suomen rahoitusjärjestelmä on vakaa***
 - mutta sen pankkisektori on vakavaraisuudestaan huolimatta rakenteellisesti haavoittuva
- ***Suomen rahoitusjärjestelmän ulkopuoliset vakausuhkat liittyvät erityisesti***
 - (i) Suomen talouden ennakoitua heikompaan kehitykseen
 - (ii) kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden ylikuumenemiseen
- ***Kotimaiset suhdannesidonnaiset vakausuhkat liittyvät luotonannon ennakoitua suurempiin vaihteluihin***
 - Pitkään hyvin matalina pysyvät korot ja rahoitusmarkkinoiden runsas likviditeetti voivat luoda kasvupainetta varallisuushintoihin ja luotonantoon myös Suomessa

Vakaus edellyttää valvontaa: yksittäisten rahoituslaitosten ja makrovakauden

Pankkivalvonta

- *Yhteinen pankkivalvontamekanismi aloitti toimintansa marraskuussa 2014*
- *Merkittävimmät pankit suoraan EKP:n valvonnassa*

Makrovakauspoltiikka

- *Ehkäisee koko rahoitusjärjestelmää koskevia uhkia*
- *Välineet luotava hyvissä ajoin*
 - *jotta tilanteen muutokseen voidaan tarvittaessa reagoida riittävän nopeasti*

Pankkiunionin kolme osaa

Pankkiunioni

Pankkivalvonta

- Tehokas, ylikansallinen ja yhdenmukainen valvonta

Kriisinratkaisu

- Harmonisoidut ja ylikansallisesti toimivat välineet
- Sijoittajavastuu (bail-in)
- Toimialan vastuu (rahastot)

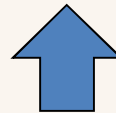
Talletussuoja

- Harmonisointi
- Toimialan vastuu (rahastot)

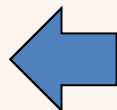
Yhteinen sääntökirja

Pankkituki (bail-out)

- Kallis, poliittisesti latautunut
- Tapauskohtainen poliittinen harkinta

Kun tämä toteutetaan huolella ...

...tämän tarve pienenee merkittävästi

Yhteinen talletussuoja suunnitteilla

- ***Kasvattaisi rahoitusjärjestelmän kriisinsietokykyä***
 - Heikentäisi kytköstä pankkien ja valtioiden ongelmien välillä
- ***Vakuutustyyppinen järjestely***
 - Rajaisi julkisen talouden riskejä etenkin maissa, joissa pankkisektori on Suomen lailla keskittynyt
- ***Voi toteutua eri muodoissa***
 - Pankkien maksuista kootut rahastot tukisivat tarvittaessa toisiaan jälleenvakuutuksen tavoin
 - Yhteiseen rahastointiin tulevaisuudessa, jos jäsenmaiden rahastointiasteet sitä ennen yhdenmukaistuvat ja sekä valvonta että yhteinen sääntökirja on aidosti harmonisoitu

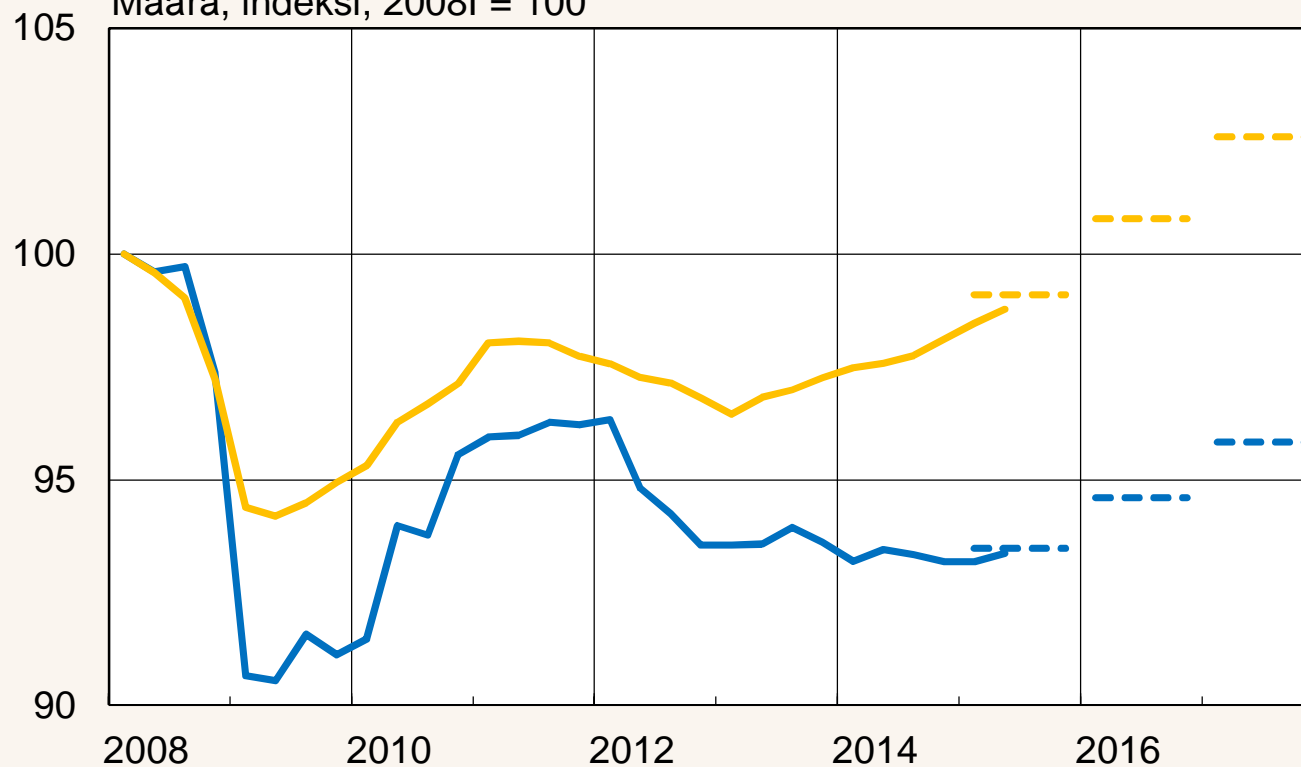
III. Suomen talous

Suomen kehitys euroaluetta heikompaa

Bruttokansantuote

— Suomi — Euroalue
Määrä, indeksi, 2008I = 100

Ennusteet: Suomen Pankki (Suomi) ja EKP (euroalue).
Lähteet: Eurostat, Suomen Pankki ja EKP.

31729

Kansainvälinen talous veti Suomen vaimeaan kasvuun vuoden alkupuoliskolla

Kulutusta tukivat:	Kasvua jarruina edelleen:
<ul style="list-style-type: none">• Öljyn hinnan lasku	<ul style="list-style-type: none">• Venäjän tilanne
<ul style="list-style-type: none">• Matalat korot	<ul style="list-style-type: none">• Kustannuskilpailukyvyn heikko taso
<ul style="list-style-type: none">• Asuntolainojen lyhennysvapaat	<ul style="list-style-type: none">• Työkäisen väestön supistuminen
Vientiä tukivat:	<ul style="list-style-type: none">• Rakenteellisen työttömyyden lisääntyminen
<ul style="list-style-type: none">• Euroalueen elpyminen, investoinnit	<ul style="list-style-type: none">• Toteutettujen rakenneuudistusten vähäisyys
	Vientiä vaimensi keväällä:
	<ul style="list-style-type: none">• Öljynjalostamon huoltoseisokki

- ***Viimeisimmissä indikaattoritiedoissa ei merkkejä vahvasta käännteestä parempaan***

Suomen Pankin ehdottamat korjaavat toimenpiteet

- *Kustannuskilpailukyvyn palauttaminen*
- *Rakenneuudistukset*
- *Julkisen velan kasvun pysäyttäminen*
- *Eteneminen kesken kunkin kolmen pilarin osalta*

Suomen talouden vahvuuksia viime vuosina

- Kansainvälisen finanssikriisin alkamisen (v. 2008) jälkeen

- **Pankkien tila oli ennen vuotta 2008 vakaa ja on sitä edelleen**
 - On parempi kuin monissa muissa maissa
- **Julkinen velka oli verraten pieni ennen vuotta 2008**
 - Nyt kasvanut selvästi
- **Kotitalouksien velan kasvu ennen vuotta 2008 hitaampaa kuin monissa muissa maissa**
 - Samoin kuin asuntojen hintojen nousu

Suomen talouden pitkän aikavälin vahvuuksia

- *Luotettava oikeusjärjestelmä ja julkinen hallinto*
- *Vähän korruptiota, avoin yhteiskunta*
- *Peruskoulutuksen taso*
- *Naisten osallistuminen työmarkkinoille*
- *Innovaatiopotentiaali*

Kiitos!